

ONZE KIKK OP DE WERELD

door Ds. W. A. Wiersinga

Elk mens heeft zo zijn eigen kijk op de wereld.

Als kind zie je al wat je omringt van jezelf uit. Het huis is de wereld en vader is er de sterke macht. Maar toch probeert het kind allen naar eigen hand te zetten en vraagt het van de dingen en mensen, hoe het zelf ze vindt of gebruiken kan.

Bij veel volwassenen is 't niet anders. Zij zijn 't middelpunt van hun eigen wereld en alles draait om henzelf. Natuurlijk is die wereld dan maar heel klein, en als het hen daarin tegenloopt, is er geen uitzicht en weten zij er met geen mogelijkheid meer bovenuit te komen.

Wij hebben een bredere beschouwing nodig en moeten toch komen tot de primaire vragen van het leven: vanwaar is het? hoe zit het in elkaar? waar werkt het naartoe? En hoe moet ik er dus in staan?

Daarbij moeten wij de wereld nemen zoals ze reilt en zeilt. En zoals wij er zelf midden in leven. Wij kunnen die wereld niet buiten ons zetten en helemaal objectief beschouwen. Wij zitten niet veilig verschanst in ons eigen huisje de wereld te bekijken, zoals een natuur-liefhebber vanuit zijn schuilhoek een vogel bespiedt en fotografeert.

Sommigen schijnen dat te denken en gij hoort ze spreken over de „moderne cultuur“, alsof zij er zelf part noch deel aan hebben. Maar die „moderne cultuur“ — wat is dat? Dat is geen eenheid, doch een samenstel van allerhande verschijnselen. Allerlei krachten en beginselen werken en woelen er achter en maken haar innerlijk zeer verdeeld. De cultuur van vandaag is een product van de geschiedenis van eeuwen. En op die geschiedenis heeft in ons land ook 't Christendom mee ingewerkt, zodat ik mij er ten dele in thuis gevoel. Doch er werkten ook andere factoren, en daarom zit ik vol critiek. Trouwens, wie accepteert de moderne cultuur zonder meer? Geen mens. De communist noch de calvinist, de liberaal noch de roomse. En toch — zij allen zijn mee in dit proces van wereld-ontwikkeling begrepen.

Daarom juist is 't nodig positie te kiezen. Gij moet u maar niet mee laten deinen, maar zelf weten wat ge wilt. Aan het ene moet gij meewerken, en 't andere moet gij tegenstaan. Zo alleen neemt gij bewust positie in, en bouwt gij voor uw deeltje mee aan het leven.

Maar dan moet gij eerst een goede kijk op 't geheel hebben.

Als Christen kan ik van drieërlei gezichtspunt uit de wereld bekijken.

Eerst vanuit het geloof in de schepping van alles door God. Al het gegevene is het van God geschapene. Hij heeft de delfstoffen gelegd in de aarde, de radio-activiteit gegeven in de aethertrillingen, en de mens gesteld tot een heer over alle dingen.

Als ik zo heel dit cultuurleven bekijk, dan zie ik pas hoe belangrijk het is. Ik mag mij er niet buiten stellen, en zeggen, dat het brede leven mij niet raakt. Het is alles Gods eigendom en het moet naar zijn wetten geregeerd. En wij zijn de beheerders van Gods goederen en dus verantwoordelijk. Aan die verantwoordelijkheid mag ik mij dus niet onttrekken. Ik moet belangstelling hebben voor de politiek en 't sociale leven, want dit leven is belangrijk.

Er zijn wel Christenen, die dat alles beneden hun waardigheid vinden. Zij peinzen alleen maar over God en de ziel.

Maar dat is niet echt vroom. Dan laten zij de eigendommen van Vader maar over aan anderen, om er mee te doen wat die willen. Stel u voor, een boerenzoon die zeggen zou: ik zit maar liefst dicht bij vader om de haard, en onderwijl roven de vreemden het erf leeg en breken zij de schuren af. Een pracht van een zoon zou dat zijn!

Dat is dus het eerste: het gegevene is het geschapene. 't Is alles in deze wereld belangrijk en ik ben als kind van God verantwoordelijk voor wat ik er mee doe.

Toch is daarmee niet alles gezegd.

Zonder meer zou dit leiden tot een sterk cultuur-optimisme. Tot een aanvaarden van 't gegevene zonder critiek. Wij kregen dan 374

een Christendom, dat in alles maar blijmoedig mee kon doen.

Zo is 't wel eens geweest bij sommigen, maar in onze tijd lopen wij daar al héél weinig gevaar voor. Wij zitten allen vol critiek en het cultuur-optimisme is wel radicaal gebroken in onze tijden.

Maar al te spoedig worden wij gewaar, dat in deze wereld de zonde ingebroken is.

Dat is het tweede gezichtspunt, van waaruit ik deze wereld bekijken kan.

Tweeling was als 't ware de mens door God geschapen: aan de geestelijke en stoffelijke wereld gebonden. Kind van God, uit Wien zijn geest was, en uit 't stof der aarde genomen naar het lichaam. Maar de geest heerste.

Toen hij viel en God losliet, werd de band met de geestelijke wereld verbroken. Hij werd „vleeselijk“ zegt de bijbel en het stoffelijke overheerst hem nu.

Dat stoffelijke, heel dat van God geschapen natuurlijke leven werd niet slecht, dat bleef schepping Gods, — maar de relatien tussen de mens en dat alles is niet meer goed. Het stoffelijke, natuurlijke leven kreeg te grote plaats. De zorgvuldigheden van het leven en de begeerlijkheden van de rijkdom trachten telkens het goede zaad door Gods Woord in ons gestrooid te verstikken, zegt Jezus.

Wie de zonde ontkent, ziet dit niet. Het natuurlijke leven ziet hij als het echte en ware. De mens, zoals hij nu verworden is, ziet hij als de ware mens. En deze wordt de maatstaf aller dingen. Wat hij denkt en begeert is goed. En in naam van de ware menselijkheid wordt het „vlees“ verheerlijkt, en het grootse van het bloed en het ras bezongen.

Als ik zó, van uit het inkomen der zonde, de wereld bekijk, dan komt de waarschuwing tot mij: wees op uw hoede! Laat u niet door dit leven beheersen. Denk nooit dat het in zichzelf goed is. Als gij 't los van God waardeert, los van zijn wetten, dan gaat het u overheesteren en trekt het u mee. Dan komt gij, al genietend misschien, er onder. Dan wordt het u tot god, tot afgod.

Zeker, gij moet het belangrijk vinden en gij zijt verantwoordelijk, gij moet meedoen aan de politiek, mee strijden in 't sociale leven, maar aldoor bewust omdat het Gods wereld is. Nooit dat stoffelijke, natuurlijke op

375

zichzelf zoeken. Nooit dat vaderland en die vooruitgang der sociaal-verdrukten los van God beschouwen. Dan overheestert het u en wat baat het een mens, of hij de gehele wereld wint en schade lijdt aan zijn ziel? Snijdt het dan maar liever af in uw leven, zoals Jezus zegt: als uw voet u ergert of uw hand (die goede scheppingen van God!) houdt ze af, want het is beter verminkt in te gaan in het Koninkrijk Gods, dan twee handen en twee voeten hebbende in het helse vuur geworpen te worden!

Maar dat is het laatste woord niet.

Er is nog een derde gezichtspunt van waaruit ik als Christen deze wereld mag bekijken: de verlossing door Jezus Christus, onzen Heer.

God heeft de mens, die Hem losliet, niet losgelaten. Hij heeft hem aangegrepen in Jezus Christus. Hij daalde neer in den Zoon. Die nam de deformatie op Zich en droeg onze zonden weg op Golgotha. Om op de derde dag te verrijzen met datzelfde lichaam tot herstel van heel de schepping Gods.

Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe! 't Raakt eerst den enkeling: een ieder die gelooft.

Maar door en in hen, die geloven, wordt de wereld behouden en de cultuur nieuw leven geboden. Een leven, dat jaagt naar de voleinding.

Dat geeft samenvattend ons de juiste waardering van alle cultuurleven aan: 't is alles van God en zijn schepping, door de zonde ontwricht, wordt het ons los van God de dood, maar 't is in beginsel tot God teruggebracht in Jezus Christus.

En als wij in Christus zijn, door geloof en liefde aan Hem verbonden, dan kunnen wij de machten der zonde in het cultuurleven bestrijden. Er is geen gevaar dat wij er in op zouden gaan, zolang wij er op ingaan om het te brengen onder Jezus Christus, die het voor den Vader verworven heeft.

Wie dan dit cultuurleven niet zou durven aangrijpen, maar nog bang is dat het hem overwoekeren zal en almeer los van God maken, kent de kracht van Christus niet, met Wien wij alle dingen vermogen.

Maar wie kent deze kracht volkomen? En

voor wie is het niet elke dag een strijd om in dit geloof het leven te zien? Vooral nu 't leven voor velen zo moeilijk wordt, is de geloofspanning voor velen haast te zwaar. Want vooral waar het stoffelijke bijna geheel gemist wordt, krijgt het een te sterke nadruk bij een mens, en dreigt hij er onder te komen. Het dan niet los van God te zien, maar uit Gods hand om Christus wil te aanvaarden als uit Vaderhanden, vraagt krachtig geloof.

Als ik alleen maar houvast heb aan wat ik zie en meten en wegen kan, zou ik wanhopig gaan. In 't geloof in Christus' verlossing dit leven ziende, krijg ik hoop. Het gaat naar Christus' wederkomst toe. Zijn werk gaat door. Hij zal héél deze door onze zonde uiteengeslagen wereld weer samenvoegen tot één kunststuk voor den Vader. Een nieuw, heerlijk leven wacht en alle heerlijkheden der volkeren zullen daarin gebracht worden door de gelovigen, die in Christus' kracht uit liefde tot God het leven weer begeerden te brengen onder zijn wetten.

Dat is onze Christelijke hoop.

Die hoop doet ons nog dankbaar het van God ons gegevene in dit cultuurleven genieten, en 't doet ons de moeiten geduldig dragen.

Wij zien perspectief in dit leven.

Dus tòch een oppervlakkig en goedkoop cultuur-optimisme?

Neen, niet oppervlakkig, want wij rekenen met de werkelijkheid van de tegenstrevende zonde-macht; en niet goedkoop, want Christus heeft ons de verlossing „duur gekocht.”

Maar ook geen vertwijfeling, want het gaat naar de toekomst des Heren. Het mag dan door diepe inzinkingen en zware crisis heengaan, het werk van Christus gaat door en Hij bereikt zijn doel.

Waarlijk, gij kunt maar niet vanaf een veilige afstand dit wereldleven bekijken. Gij zit er zelf midden in en zijt mee in het proces van wereld-ontwikkeling begrepen. De zonde leeft ook in u, en gij verstaat de verkeerde tendenzen van onze tijd maar al te goed.

Maar Christus is er óók in met zijn werking en kracht.

En als gij in Hem zijt, dan is daar de strijd in uw leven tussen twee machten. Een strijd die gij ook overal rondom u aanvoelt en bemerkt. Maar gij hebt gekozen en weet: Christus is overwinnaar. Uw hart staat aan zijn kant en gij werkt mee door zijn kracht aan wat in dit cultuurleven tot het doel komt: de verheerlijking van God.

In het oude Ninevé kende men reeds bouwpolitie. Wie de rooilijn overschreed, werd aan het dak van zijn eigen huis opgehangen... Een prachtmiddel om recidive te voorkomen.

In Amerika heeft iemand 10.000 dollar nagelaten aan een vrouw

bij wie hij in zijn jeugd een blauwtje heeft gelopen.

Er bestaat toch nog wel dankbaarheid in de wereld.

Testamenten werden op alle mogelijke voorwerpen geschreven, ook op eierschalen en redding gordels. Maar als bijzonder opmerkelijk moet men testamenten noemen, die in de huid getatoueerd zijn. Volgens die laatste methode wordt het wel moeilijk wanneer men zo nu en dan eens van erfgenaam veranderen wil.

Slakken worden door den Fransman als de grootste van alle lekkernijen beschouwd en komen op het menu van ieder Parijs restaurant voor. „Een kwestie van smaak”, zou de Fransman zeggen.

Het metaal platina werd het eerst

bekend gemaakt in Europa door Antonio de Ulloa in het jaar 1736. Al weer een reden voor een jubileum!

In 1815 telde Leiden 28500 inwoners, waarvan in 1816 niet minder dan 15000 werden bedeed. Van „crisis” gesproken!

In Arabië is slechts 1 automobiel op elke 75.000 inwoners. Veel verkeersongelukken zullen daar niet voorkomen.

De voeten van een olifant schijnen een voortreffelijk gerecht op te leveren. Enige kooplieden in Zuid-Afrika zijn er toe over gegaan om een fabriek op te richten, die uitsluitend dit soort vlees in bussen verwerkt.

Verandering van spijs doet eten. Lust u nog een *clienten*voetje? 376

